श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये अरण्यकाण्डे

॥ प्रक्षिप्तः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ प्रक्षिप्तः सर्गः ॥

ब्रह्मण आदेशेनेन्द्रस्य निद्रया सह लङ्कायां प्रवेशस्तेन सीतायै दिव्यक्षीरस्य दानं तथा विसृष्टस्य तस्य ततो निवर्तनं च

प्रवेशितायां सीतायां लङ्कां प्रति पितामहः।
तदा प्रोवाच देवेन्द्रं परितुष्टं शतक्रतुम्॥ 1 ॥

त्रैलोक्यस्य हितार्थाय रक्षसामहिताय च।
लङ्कां प्रवेशिता सीता रावणेन दुरात्मना॥ 2 ॥

पतिव्रता महाभागा नित्यं चैव सुखैधिता।
अपश्यन्ती च भर्तारं पश्यन्ती राक्षसीजनम्॥ 3 ॥

राक्षसीभिः परिवृता भर्तृदर्शनलालसा।
निविष्टा हि पुरी लङ्का तीरे नदनदीपतेः॥ 4 ॥

कथं ज्ञास्यति तां रामस्तत्रस्थां तामनिन्दिताम्।
दुःखं सञ्चिन्तयन्ती सा बहुशः परिदुर्लभा॥ 5 ॥

प्राणयात्रामकुर्वाणा प्राणांस्त्यक्ष्यत्यसंशयम्।
स भूयः संशयो जातः सीतायाः प्राणसङ्क्षये॥ 6 ॥

स त्वं शीघ्रमितो गत्वा सीतां पश्य शुभाननाम्।
प्रविश्य नगरीं लङ्कां प्रयच्छ हविरुत्तमम्॥ 7 ॥

एवमुक्तोऽथ देवेन्द्रः पुरीं रावणपालिताम्।
आगच्छन्निद्रया सार्धं भगवान् पाकशासनः॥ 8 ॥

निद्रां चोवाच गच्छ त्वं राक्षसान् सम्प्रमोहय।
सा तथोक्ता मघवता देवी परमहर्षिता॥ 9 ॥

देवकार्यार्थसिद्ध्यर्थं प्रामोहयत राक्षसान्।
एतस्मिन्नन्तरे देवः सहस्राक्षः शचीपतिः॥ 10 ॥

आससाद वनस्थां तां वचनं चेदमब्रवीत्।
देवराजोऽस्मि भद्रं ते इह चास्मि शुचिस्मिते॥ 11 ॥

अहं त्वां कार्यसिद्ध्यर्थं राघवस्य महात्मनः।
साहाय्यं कल्पयिष्यामि मा शुचो जनकात्मजे॥ 12 ॥

मत्प्रसादात् समुद्रं स तरिष्यति बलैः सह।
मयैवेह च राक्षस्यो मायया मोहिताः शुभे॥ 13 ॥

तस्मादन्नमिदं सीते हविष्यान्नमहं स्वयम्।
स त्वां सङ्गृह्य वैदेहि आगतः सह निद्रया॥ 14 ॥

एतदत्स्यसि मद्धस्तान्न त्वां बाधिष्यते शुभे।
क्षुधा तृषा च रम्भोरु वर्षाणामयुतैरपि॥ 15 ॥

एवमुक्ता तु देवेन्द्रमुवाच परिशङ्किता।
कथं जानामि देवेन्द्रं त्वामिहस्थं शचीपतिम्॥ 16 ॥

देवलिङ्गानि दृष्टानि रामलक्ष्मणसन्निधौ।
तानि दर्शय देवेन्द्र यदि त्वं देवराट् स्वयम्॥ 17 ॥

सीताया वचनं श्रुत्वा तथा चक्रे शचीपतिः।
पृथिवीं नास्पृशत् पद्भ्यामनिमेषेक्षणानि च॥ 18 ॥

अरजोऽम्बरधारी च नम्लानकुसुमस्तथा।
तं ज्ञात्वा लक्षणैः सीता वासवं परिहर्षिता॥ 19 ॥

उवाच वाक्यं रुदती भगवन् राघवं प्रति।
सह भ्रात्रा महाबाहुर्दिष्ट्या मे श्रुतिमागतः॥ 20 ॥

यथा मे श्वशुरो राजा यथा च मिथिलाधिपः।
तथा त्वामद्य पश्यामि सनाथो मे पतिस्त्वया॥ 21 ॥

तवाज्ञया च देवेन्द्र पयोभूतमिदं हविः।
अशिष्यामि त्वया दत्तं रघूणां कुलवर्धनम्॥ 22 ॥

इन्द्रहस्ताद् गृहीत्वा तत् पायसं सा शुचिस्मिता।
न्यवेदयत भर्त्रे सा लक्ष्मणाय च मैथिली॥ 23 ॥

यदि जीवति मे भर्ता सह भ्रात्रा महाबलः।
इदमस्तु तयोर्भक्त्या तदाश्नात् पायसं स्वयम्॥ 24 ॥

इतीव तत् प्राश्य हविर्वरानना
    जहौ क्षुधादुःखसमुद्भवं च तम्।
इन्द्रात् प्रवृत्तिमुपलभ्य जानकी
    काकुत्स्थयोः प्रीतमना बभूव॥ 25 ॥

स चापि शक्रस्त्रिदिवालयं तदा
    प्रीतो ययौ राघवकार्यसिद्धये।
आमन्त्र्य सीतां स ततो महात्मा
    जगाम निद्रासहितः स्वमालयम्॥ 26 ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये अरण्यकाण्डे प्रक्षिप्तः सर्गः॥